

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 20/22148-13
Saksbehandler Lasse Moen Sørensen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	28.05.2026

Støyskjerming langs fv.3962 Kleplandsveien i Kristiansand kommune

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak:

I tråd med fylkeskommunens praksis tillates det ikke private utbyggere av planområdet Kleplandsveien – Fredheim å etablere støyskjermer på eksisterende betongfender langs fv. 439.

Alternativt forslag:

Det etableres dialog med Kristiansand kommune, med formål om å avtale overføring av fv. 3962 Kleplandsveien til kommunal veg.

Vedlegg

Sammendrag

Private utbyggere ønsker å etablere støyskjerm langs fv. 439. Løsningen er ikke i tråd med fylkeskommunens retningslinjer.

Fv. 3962 Kleplandsveien kan vurderes overført til kommunen, for å gjøre det enklere å tilrettelegge alternative løsninger for støyskjerming av området.

Saksopplysninger

Støyskjerming er et viktig tiltak som berører mange arealer langs vegnettet.

Når en tar stilling til hvordan dette behandles, må det skilles mellom:

1. Støyskjerming som fylkeskommunen er pålagt gjennom lovverket
2. Støyskjerming som utbyggere og eiere av arealer i nærheten av fylkesveg velger å etablere, eller som disse har krav om for å få tillatelse til å bygge ut eller utvikle sine arealer.

Tiltak etter punkt 1 er fylkeskommunens ansvar.

Dersom det bygges ny veg, eller gjøres større tiltak på eksisterende veg, har fylkeskommunen som vegeier krav om å etablere støyskjerming mot nærliggende bebyggelse dersom denne får økt støyeksponering over et visst nivå.

Det gjennomføres støyberegninger som kartlegger omfanget av kravet til skjerming.

Tiltak for å redusere støy, er i hovedsak støyskjermer langs vegnettet.

I noen få tilfeller gjøres det tiltak på enkelte hus, så som etterisolering eller skifte av vinduer, dersom støyskjerm ikke er hensiktsmessig.

Der det monteres støyskjermer som fylkeskommunen er ansvarlig for, har også fylkeskommunen krav om å vedlikeholde disse. Av den grunn er det hensiktsmessig å montere slike anlegg på egen eiendom, og benytte eksisterende infrastruktur som vi allerede eier og har ansvaret for. Dette er ikke nødvendigvis den rimeligste løsningen å holde ved like, men det gjør at vi unngår å måtte kjøpe / ekspropriere ytterligere eiendom, noe som i mange tilfeller ville medført behov for kostbar regulering.

Samtidig kan vi planlegge og gjennomføre vedlikehold av støyskjermene i følge med annen vedlikeholdsaktivitet på fylkesvegnettet.

Tiltak etter punkt 2 er utbyggers / eiers ansvar.

Når det etableres eller videreutvikles eiendom i nærheten av veg, vil disse eiendommene ofte komme innenfor støysoner fra vegen. I slike tilfeller er det utbygger som må sørge for at eiendommen blir tilstrekkelig isolert eller skjermet, slik at det er lov til å bruke bygget til eksempelvis næring eller bolig.

I slike tilfeller er det utbygger / fremtidig eier som er ansvarlig for oppsetting og vedlikehold av støyskjermen.

Vanlig praksis både langs riks- og fylkesveg er da at utbygger etablerer nødvendig støyskjerm på eget areal. Dette faller naturlig inn som en del av eierskapet til den aktuelle eiendommen, som da skjerms innenfor egne grenser. Løsningen gjør det samtidig enkelt for eier å planlegge og gjennomføre vedlikehold, ettersom skjermen står på vedkommendes eiendom.

Dersom støyskjerming ikke lar seg oppføre på den aktuelle eiendommen vil det i utgangspunktet ikke kunne etableres næring eller bolig der før krav til nødvendig støyskjerming er innfridd. De færreste private grunneiere vil akseptere at naboen bygger

infrastruktur som øker verdien på nabotomta, på deres eiendom. En mulighet vil da være at aktuell tiltakshaver kjøper nødvendig del av naboeiendommen dersom eier ønsker dette, og slik gjør bygging av støyskjerm mulig.

Dersom det offentlige er den berørte naboen, har saken flere sider. Hovedprinsippet om likebehandling av ulike aktører er alltid sentralt i slike vurderinger. Dersom en tillater noe for en aktør, bør man som hovedregel kunne tillate det samme for andre.

Vurderinger

Som vegeier har fylkeskommunen svært mange naboer, og vi stilles overfor en rekke utfordringer knyttet til ulike naboskap. Å tillate at private gjør tiltak på infrastruktur på fylkesveg for å øke verdien på egen eiendom, vil da åpne for et stort spekter av løsninger og krav om tilrettelegging på eller langs våre veger. Dette er tilrettelegging som fylkeskommunen som vegeier ofte ikke vil være tjent med, og som i mange tilfeller vil påføre oss merkostnader.

Eksempelet knyttet til støyskjerming av planområde Kleplandsveien – Fredheim langs fv. 439 i Søgne, viser dette tydelig. Her er det en privat utbyggingsaktør, som ønsker optimal utnyttelse av egen tomt, ved å plassere pålagt støyskjerming på fylkeskommunens infrastruktur, fremfor på eget areal.

Skjerming nærmest støykilden er den mest effektive løsningen for å redusere støy, noe også statsforvalteren påpeker i sin uttalelse.

Ønsket er også forståelig sett fra utbyggers ståsted. Ved å plassere støyskjermen på fylkesvegen, vil det bli plass til et større bygg på utbyggers eiendom, slik at denne kan tjene mer på å utvikle eiendommen.

For fylkeskommunen er saken omvendt. Vi eier en veg hvor det er etablert betongfender som autovern. Betongfenderen har som oppgave å sikre trafikken, både på fv. 439 og på fv. 3962 Kleplandsveien, som går parallelt. Dersom det ikke hadde vært behov for betongfenderen, ville vi kunne driftet vegen enklere enn i dag, særlig vinterstid. Betongfenderen er imidlertid ikke høyere enn at mye snø kastes over fenderen. Dermed bli det sjelden behov for manuell fjerning av snø vinterstid.

Dersom det monteres en privat eid støyskjerm oppå betongfenderen, vil dette gi fylkeskommunen betydelige driftsulempet vinterstid. Skjermen vil bli inntil 2 meter høy, og effektivt sørge for at all snø blir liggende på veg og vegkant. Ved tilfeller av tungt snøfall, kan det bli behov for å kjøre bort snø. Slik rydding er svært kostbart, og vil i tillegg redusere fremkommeligheten betydelig mens ryddingen pågår.

Betongfenderen er i utgangspunktet ikke montert med tanke på innfesting av tunge konstruksjoner på toppen av denne. Vindpress både fra vær og kjøretøy vil derfor kunne bidra til at den ødelegges raskere enn hva som er tilfellet i dag.

Dertil kommer utfordringen med vedlikehold av støyskjermen. Ettersom skjermen ikke eies av fylkeskommunen, er det krevende å koordinere vedlikehold med annet arbeid på fv. 439. Dette er en firefeltsveg med fartsgrense 80 km/t, og det er strenge krav til arbeidsvarsling og sikring av arbeiderne for å kunne drive vedlikehold. Det vil dermed være store begrensninger til hvordan vedlikeholdet kan gjennomføres.

Fylkeskommunen vil ved en slik løsning påta seg en risiko knyttet til i hvor stor grad en kan pålegge fremtidige eiere denne vedlikeholdsoppgaven.

Fylkeskommunen har allerede en støyskjerm litt lengre øst på fv. 439. Denne er brukt som grunnlag for å vise kostnader for eierskapet til slike skjærmer.

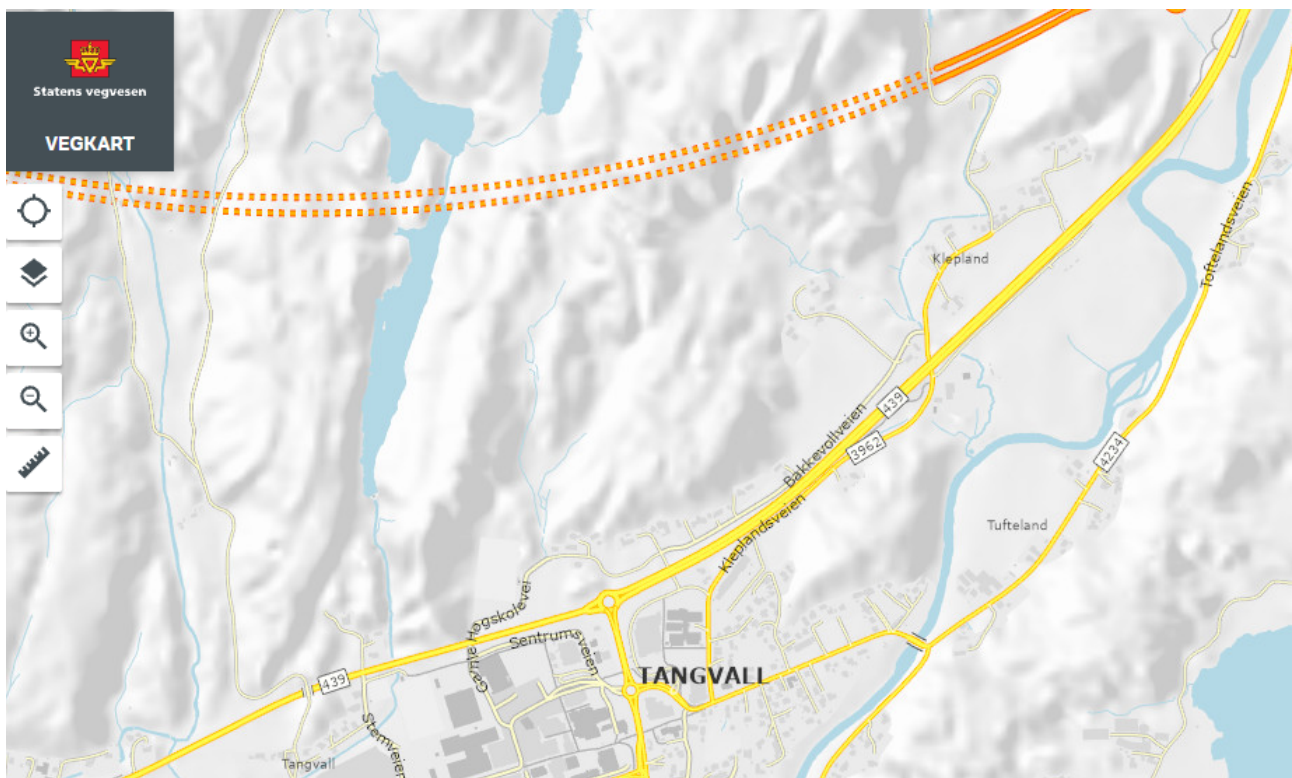
Vedlikehold/maling av støyskjerm koster om lag 300 kroner per m². Trafikkavvikling og trafikkdirigenter koster 20.000 kroner per skift. Bortkjøring av snø ved store snømengder koster 5.000 kroner per brøyterunde. I tillegg brukes det om lag 30.000 kroner på vedlikehold og utbedring av skader etter en normalvinter. Eksempelet viser at montering av støyskjerm på fylkesveg har betydelige kostnader, uavhengig av om denne i en periode kan kreves dekket av utbygger, eller om fylkeskommunen selv må håndtere kostnaden i sin helhet.

I tillegg kommer risikoen knyttet til skader på støyskjermen. Skal fylkeskommunen ta kostnaden for å utbedre den dersom den får skader som følge av snøbrøyting eller annen drift, dersom vi tillater andre å bruke vår infrastruktur til dette formålet? Hvem har ansvaret dersom støyskjermen som følge av dårlig vedlikehold, eller av andre årsaker faller ned, og i verste fall bidrar til en ulykke på fv. 439? Dette er bare eksempler på utfordringer som kan oppstå. Risikoen unngår vi ved å ha en konsekvent holdning til at det ikke tillates etablert slike installasjoner på vår infrastruktur.

Når fylkeskommunen har eierskap til alle installasjoner på og langs vegen, gir det forutsigbarhet for drift og vedlikehold. Fylkeskommunens økonomiske rammer er som kjent begrenset, og dersom det åpnes opp for at private kan etablere støyskjerm og andre installasjoner på vår infrastruktur, vil dette bety en mer kostbar og komplisert drift av fylkesvegnettet.

På bakgrunn av dette er det over lang tid etablert en praksis der det ikke tillates private tiltak på fylkeskommunal grunn. Fylkeskommunedirektøren mener dette er et viktig prinsipp som bør stå fast i alle tilsvarende saker.

Fylkeskommunen har tre parallelle veger i det aktuelle området, både fv. 439 (tidligere E39), fv. 3962 Kleplandsveien og fv. 4234 Toftelandsveien.

Vegkart for området. Skjermbilde hentet fra vegkart.atlas.vegvesen.no

Et alternativ kan derfor være å gå i dialog med Kristiansand kommune om overtakelse av fv. 3962 Kleplandsveien. Vegen er en blindveg, som kun har funksjon som lokalveg, ved å gi adkomst til boliger, samt nærings- og landbruksarealer.

Kommunen har signaliser at de ønsker en bymessig utvikling av området rundt Tangvall. Overtakelse av Kleplandsveien vil være et godt grep for å muliggjøre dette. Kommunen vil da stå fritt til å utvikle veg, veggrunn og omgivelser innenfor sitt eierskap.

Skjerm bilde av [parti av Kleplandsveien](#) hentet fra google.com

Dersom kommunen overtar Kleplandsveien vil eiendomsgrensen mot fv. 439 bli liggende i det gresskleddet området til høyre i bildet over. Kommunen vil da kunne tillate etablering av støyskjerm på den kommunale delen av dette arealet, som er illustrert med skravering.

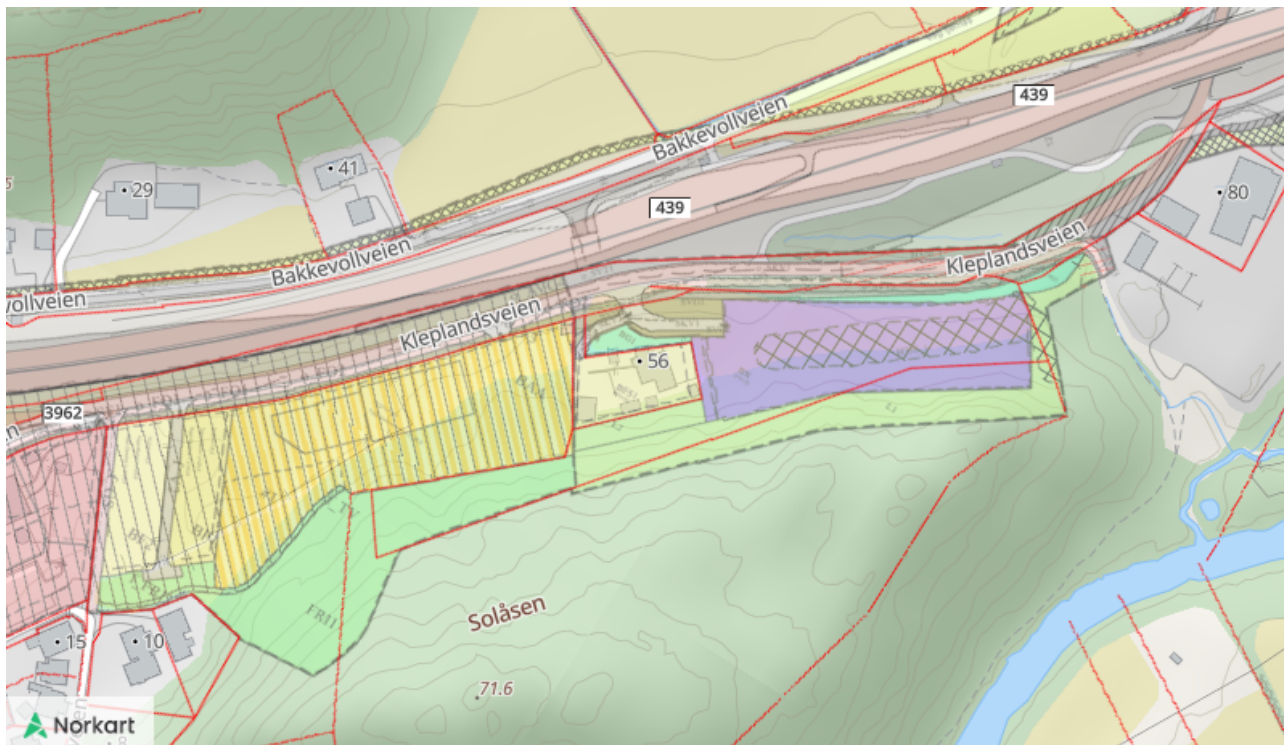
En slik støyskjerm kan vedlikeholdes og følges opp etter kommunens ønskede standard. Kommunen vil også kunne tilpasse byggegrenser og annen regulering, slik at området kan tilrettelegges mest mulig slik kommunen ønsker.

Utstrekning av fv. 3962. Skjerm bilde hentet fra google.com

Den fylkeskommunale delen av Kleplandsveien er totalt ca. 1,1 km lang, med normal fylkesvegstandard. Kommunen er informert om muligheten for å overta veien.

På strekningen før Kleplandsveien krysser fv. 439 er det vedtatt to nyere reguleringsplaner som tilrettelegger for utbygging av både boliger og næring. ([Kleplandsveien – Fredheim](#), PlanID 4204_1604, og [Kleplandsveien 473/33 mfl](#), PlanID 4204_1540). Hvis kommunen overtar Kleplandsveien vil de selv ha full kontroll på premissene for utvikling av disse arealene.

Reguleringsplaner for området. Skjerm bilde fra kommunekart.no

Regional plan for mobilitet for Agder 2023-2033

Hovedmål for planen er «sammen gjør vi reisen enkel, trygg og grønn». Videre skal vi ta vare på det vi har, med andre ord forvalte fylkeskommunes begrensede midler best mulig, for å redusere forfallet på vegnettet. Fylkeskommunens etablerte praksis om at private ikke får etablere tiltak som støyskjermer på vår infrastruktur, bidrar til forutsigbar drift og vedlikehold, som gir best mulig forvaltning av vegkapitalen innenfor tilgjengelig budsjett.

Alternativet med å overføre fv. 3962 Kleplandsveien til kommunen leverer samtidig på steg 23: samarbeide for å nå målene, ved å finne lokale løsninger som bidrar til prosjektgjennomføring og til å etablere samarbeid mellom offentlige vegeiere.

Regionplan Agder 2030

Å ta vare på det vi har er et viktig premiss også i denne planen. God forvaltning av infrastrukturen innebærer å se det store bildet for å kunne ta gode valg. Dette bidrar både til bærekraft både innen økonomi og klima.

Økonomiske konsekvenser

Avslag for bygging av støyskjermer på eksisterende på eksisterende betongfender vil ikke ha økonomisk konsekvens for fylkeskommunen.

En eventuell tillatelse til bygging vil bety økte utgifter til drift og vedlikehold av fv. 439.

Overføring av fv. 3962 Kleplandsveien til kommunal veg vil medføre redusert driftskostnad, men også redusert statlig tilskudd til drift av fylkesveg.

Konklusjon

Det anbefales å ikke åpne opp for at privat utbygger får etablere støyskjerm på eksisterende betongfender langs fv. 439 ved Kleplandsveien. Som et alternativ for å imøtekomme ønsket om mer fleksibel utnyttelse av arealene i området, kan det vurderes å overføre fv. 3962 Kleplandsveien til kommunen.

Kristiansand, 11.05.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Inger Ann Fidjestøl
konst. fylkesdirektør